

Prof. dr Veselin Vukotić, *idejni tvorac i voditelj*

IDEJE I KARAKTER

zimski semestar 2024/25. god

I, II i III godina osnovnih studija UDG

Srijeda, 23. 10. 2024. god

Što je ideja za projekat "Ideje i karakter" u zimskom semestru?

Fjodor Mihajlovič Dostojevski: mučenik i mislilac

Jedan od najvećih svjetskih književnika... Najvećih svjetskih umova... Njegove knjige i ideje se proučavaju u skoro svim školama svijeta. Dubina misli Dostojevskog proizilazi iz njegovog života, života punog rizika, bijede, nesreće, zatvora.. Čak je izvođen i na strijeljanje!... Dostojevski je jedan od najuzvišenijih umova koji je dostigao *homo- sapiens* u dosadašnjoj 200.000 godina dugoj istoriji. On nije samo književnik – shvaćen u smislu birokratske klasifikacije zanimanja... On je i psiholog! Kako on opisuje svoje likove, kako ulazi u njihovu psihu i kako tu psihu vezuje za njegov život... On je i ekonomista, jedan od najboljih «teoretičara» modela zatvorene ekonomije («Zapisi iz mrtvog doma»). Dostojevski kaže da je «novac kovana sloboda»... Dostojevski je i briljantan pravnik – sjetimo se samo procesa u "Zločinu i kazni"! On je religiozan – veliki hrišćanin! On je geostrateg – govori o otvaranju Rusije i Evro-azijskom kontinentu (što je danas ponovo postalo aktuelno). On je nenadmašiv «kockar»!... Žene?... Dostojevski je bio – Dostojevski!

Što je cilj sa ovom temom za "Ideje i karakter"?

Da se kroz život samog Dostojevskog, ali i kroz život njegovih glavnih ličnosti **probudi i Tvoja strast za životom, Tvoje lično okretanje životu**, da na život ne gledaš kao na ravan put koji te mirno vodi do odredišta svih nas – smrti, već da u sebi ugrađuješ i razvijaš mentalnu paradigmu: **Život je borba! Život je borba! Život je borba!** Život je sličan brodolomcu, pokušavamo da se uhvatimo za svaku slamku!... Da iskoristimo svaku priliku!... Napuštajte mek-donaldsku paradigmu shvatanja života: sve se u životu brzo i lako postiže, sve nam pripada, sve treba da mi neko drugi obezbijedi... Ti i tvoja generacija bolujete od bolesti: **razmaženost!**... Da li Te čitanje Dostojevskog može "izbaciti" iz te ušuškanosti?... "Pa to je bilo tada! Danas živimo u modernom dobu!"... Da, mnogo toga se promijenilo! Tehnološki posebno! Ali, ljudi se nijesu promijenili! A Dostojevski piše upravo o ljudima, o čovjeku, o njegovoj ličnosti, karakteru, sistemu vrijednosti... Isti ljudi, kao što su ličnosti u knjigama Dostojevskog, istina obučeni drugačije, i sa mobilnim telefonima, šetaju oko Tebe, druže se sa Tobom. Oko tebe su prurušeni likovi Dostojevskog i oni zli, i oni dobri. Kako se prepoznaju? Kako naučiti da čitaš ljude?

Prof. dr Veselin Vukotić, *idejni tvorac i voditelj*

IDEJE I KARAKTER *zimski semestar 2024/25. god*

I, II i III godina osnovnih studija UDG

“Ideje i karakter? Dostojevski? Što će mi to? To ne dolazi na ispit!”

Poštovani kolega/inice, da li ste zaboravili što sam Vam rekao na početku studija- ko je Vaš najstrožiji profesor?

Profesor Život!

Profesor Život!

Profesor Život!

Dostojevski je «student» koji je nadmašio svog profesora Život ! Zato ga i dajem za obradu za ovaj ciklus “Ideje i karakter”. Kako razumjeti model studija na UDG-u: $S=z \cdot i^2$?

Što je z? “Učenje iz knjige” (learning from books)

Što je i? “Učenje od (svog) života” (learning from life)

UDG pristup je stoga i osoben, drugačiji od ostalih univerziteta na širem planu! **Ali ovaj pristup može uspjeti samo ako ga Ti ozbiljno shvatiš!** Ako ga shvatiš kao mlad, zdrav, mentalno čist student, student sa zdravom ambicijom i životnom vizijom; student koji je hrabar da se nosi sa izazovima života; student koji je svjestan da ništa ne dolazi samo po sebi i bez muke, znoja i krvi... Student koji nije “otaljivač obaveza”, student koji nije napuvana praznina, student koji nije razmažena neznalica, nije to student koji sebe priprema da bude u životu “poznati” Čoško Čošković!

Svaka grupa ima potpunu slobodu da izabere što će i kako pripremiti. Moja je sugestija da se svi **dobro upoznate sa životom i likom F. M. Dostojevskog**, i da u njemu nađete ono što je pripisano karakteru njegovih glavnih junaka!... Da uočite da Dostojevski piše o svom životu, a njegovi junaci su sam Dostojevski iz raznih prilika i perioda!... Razni su primjeri tih čvrstih veza između života autora i njegovih književnih ličnosti... Tražite ovu vezu!

Zatim, **svaki član grupe treba da pročita neki roman od Dostojevskog!** Svima koji ne pročitaju makar jedan roman, već će čitati skraćene verzije ili prepričane knjige, proričem kaznu: **“Dabogda postao Čoško Čošković i u tom čošku te sahranili Tvoji čoškasti nasljednici!”**.

Nije cilj da prepričavate knjigu! **Cilj je da uđete u život, u psihu, u nači razmišljanja, u shvatanje svijeta ličnosti njegovih romana...** Kada Raskolnikov ubija babu – nije cilj da opisujete suvoparno događaj, već da opišete npr. psihu čovjeka koji podiže sjekiru da ubije nemoćno stvorenje! Isto tako, “ući” u psihu nemoćnog bića (babe) koja “vidi smrt pred očima”!... Miškin iz “Idiota”?... Kockar?... Psiha i način razmišljanja ljudi u “Mrtvom domu”?...

Prof. dr Veselin Vukotić, *idejni tvorac i voditelj*

IDEJE I KARAKTER *zimski semestar 2024/25. god*

I, II i III godina osnovnih studija UDG

Riječju, **od vas se traži mašta, imaginacija!**... Traži se da budete **“dubinski istraživači ljudske psihe”**... Traži se da budete i **dobri režiseri!** Režiseri igre psihe!... Ne ustručavajte se da psihi npr. Raskoljnikova prikažete kroz desetine likova iz njegove psihe... Likova koji postoje svako sam za sebe, a kada su zajedno čine psihi Raskoljnikova! I tako zaključite da ubica ima više lica (“igrača iz njegove psihe”)!

Udarite temelje mašti! Mašta nije uobrazilje! Mašta je viđenje stvarnosti u svom umu i mozgu! Mašta nije brbljanje i blebetanje!... To su slike koje **zamišljamo u mozgu (glavi)**. **Za to uđite u život Dostojevskog i knjige Dostojevskog!**

Radite timski! Radite timski! Diskutujte! Suprostavljajte se! Raspravljajte se! Svađajte se! Borite se za svoju ideju! Ali kada **grupa usvoji ideju prezentacije**, svi je moraju poštovati i slijediti – nevažno da li je neko od članova grupe imao i drugo mišljenje! Samo se **razmaženo derle duri ako mu neko dira igračku!**... Nadam se da će tih razmaženih u grupama biti ovog puta manje!...

Projekat “Ideje i karakter” je mnogo važan za vaše studije i polaganje ispita kod profesora Život! Osim za one koji su bez-života (beživotni)!

Želim puno uspjeha, tolerantnih rasprava i kreativnosti!

Prof. dr Veselin Vukotić
Idejni tvorac projekta “Ideje i karakter”

P. S.

1. Provjerite sebe da li ste pažljivo pročitali ovaj tekst!.. To **“I know!”** - to je nepoštovanje autora!... Ako niste – ista kazna: postao si Čoško Čošković umjesto da budeš Čovjek-Ljud!
2. Napisano u avionu pri povratku sa konferencije oko 250 svjetskih univerziteta, Chongqing univerzitet, Kina!... Na visini se “visoko” misli!